

“Mülki və ya ticarət işləri üzrə məhkəmə və qeyri-məhkəmə sənədlərinin xaricdə təqdim edilməsi haqqında” Konvensiyanın təsdiq edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 4-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Mülki və ya ticarət işləri üzrə məhkəmə və qeyri-məhkəmə sənədlərinin xaricdə təqdim edilməsi haqqında” 1965-ci il noyabrın 15-də Haaqa şəhərində imzalanmış Konvensiya Azərbaycan Respublikasının müvafiq bəyanatları ilə təsdiq edilsin.

**İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti**

Bakı şəhəri, 30 sentyabr 2022-ci il
592-VIQ

**“Mülki və ya ticarət işləri üzrə məhkəmə və qeyri-məhkəmə sənədlərinin
xaricdə təqdim edilməsi haqqında”
KONVENTSIYA**

Hazırkı Konvensiyani imzalayan Dövlətlər,
xaricdə təqdim ediləcək məhkəmə və qeyri-məhkəmə sənədlərinin ünvanlanan şəxsin nəzərinə vaxtında çatdırılmasını təmin etmək üçün müvafiq vasitələrin yaradılmasını arzulayaraq, bu məqsəd üçün prosedurun sadələşdirilməsi və sürətləndirilməsi vasitəsilə qarşılıqlı məhkəmə yardımının təşkilinin təkmilləşdirməsini arzulayaraq, bu səbəbdən Konvensiya imzalamağı qərarlaşdırıldılar və aşağıdakı müddəalar barədə razılığa geldilər:

Maddə 1

Hazırkı Konvensiya məhkəmə və ya qeyri-məhkəmə sənədinin xaricdə təqdim edilməsi üçün göndərilməsi tələb olunan hallarda mülki və ya ticarət işləri üzrə bütün işlərdə tətbiq olunur.

Bu Konvensiya sənədin təqdim ediləcəyi şəxsin ünvanı məlum olmadıqda tətbiq olunmur.

Fəsil I - Məhkəmə sənədləri

Maddə 2

Hər bir Razılığa gələn Dövlət digər Razılığa gələn Dövlətlərdən gələn təqdim edilmə barədə sorğuları qəbul etmək və 3-6-cı maddələrin müddəalarına uyğun olaraq onları icra etmək öhdəliyini责任心 مركزي Organ təyin edir. Hər bir Dövlət Mərkəzi Organı öz qanunvericiliyinə uyğun olaraq təşkil edir.

Maddə 3

Sənədlərin tərtib olunduğu Dövlətin qanunvericiliyinə əsasən səlahiyyətləndirilmiş orqan və ya məhkəmənin vəzifəli şəxsi sorğunu hər hansı leqallaşdırma və ya başqa ona

bərabər rəsmiləşdirmə tələbi olmadan hazırkı Konvensiyaya əlavə edilmiş nümunəyə uyğun olaraq ünvanlanan Dövlətin Mərkəzi Orqanına göndərir.

Təqdim olunacaq sənəd və ya onun surəti sorğuya əlavə olunur. Sorğu və sənəd iki nüsxədə tərtib olunur.

Maddə 4

Mərkəzi Orqan hesab etsə ki, sorğu hazırkı Konvensiyanın müddəalarına uyğunluq təşkil etmir, o, dərhal ərizəçiyə məlumat verir və sorğuya dair öz iradlarını bildirir.

Maddə 5

Ünvanlanan Dövlətin Mərkəzi Orqanı sənədi özü təqdim edir və ya müvafiq qurum tərəfindən təqdim edilməsini təşkil edir, ya –

a) yerli tədbirlər üzrə öz ərazisi daxilində olan şəxslərə sənədlərin təqdim edilməsi üçün öz daxili qanunvericiliyində nəzərdə tutulan üsulla, və ya

b) ərizəçi tərəfindən sorğu edilən xüsusi üsulla, bu şərtlə ki, belə üsul ünvanlanan Dövlətin qanunvericiliyinə uyğun olsun.

Bu maddənin birinci bəndinin (b) yanmbəndində göstərilən hal istisna olmaqla, sənəd həmişə onu könüllü qəbul edən ünvanlanan şəxsə çatdırılmaqla təqdim edilə bilər.

Əgər sənəd yuxarıdakı birinci bəndə əsasən təqdim ediləcəksə, Mərkəzi Orqan sənədin ünvanlanan Dövlətin rəsmi dilində yazılmasını və ya rəsmi dillərində birinə tərcümə olunmasını tələb edə bilər.

Təqdim ediləcək sənədin xülasəsini özündə ehtiva edən hazırkı Konvensiyaya əlavə edilmiş formada olan sorğunun həmin hissəsi sənədlə birlikdə təqdim edilir.

Maddə 6

Ünvanlanan Dövlətin Mərkəzi Orqanı və ya bu məqsədlə təyin edilə bilən hər hansı digər orqan hazırkı Konvensiyaya əlavə edilən nümunə formasında şəhadətnaməni doldurur.

Şəhadətnamədə sənədin təqdim edildiyi qeyd olunur və ona təqdimatın üsulu, yeri, tarixi və sənədin çatdırıldığı şəxs barədə məlumat daxildir. Əgər sənəd təqdim edilməmişdirsə, şəhadətnamədə təqdim edilmənin qarşısını alan səbəblər qeyd olunur.

Ərizəçi Mərkəzi Orqan və ya məhkəmə orqanı tərəfindən doldurulmayan şəhadətnaməyə bu orqanlardan biri tərəfindən təsdiqləyici imza qoyulmasını tələb edə bilər. Şəhadətnamə birbaşa ərizəçiyə göndərilir.

Maddə 7

Hazırkı Konvensiyaya əlavə edilmiş nümunədəki standart şərtlər bütün hallarda fransız və ya ingilis dillərində yazılır. Onlar həmçinin sənədlərin tərtib olunduğu Dövlətin rəsmi dilində və ya rəsmi dillərində birində yazılı bilər.

Müvafiq boşluqlar ünvanlanan Dövlətin dilində, yaxud fransız və ya ingilis dillərində doldurulur.

Maddə 8

Hər bir Razılığa gələn Dövlət xaricdə olan şəxslərə məhkəmə sənədlərinin hər hansı məcburiyyət tətbiq edilmədən təqdimatını birbaşa öz diplomatik və ya konsulluq qurumları vasitəsilə həyata keçirmək hüququna malikdir.

Sənəd sənədlərin tərtib olunduğu Dövlətin vətəndaşına təqdim ediləcəyi hallar istisna olmaqla, hər hansı Dövlət öz ərazisində belə təqdimata qarşı olduğunu bildirə bilər.

Maddə 9

Əlavə olaraq hər bir Razılığa gələn Dövlət təqdimat məqsədilə sənədləri digər Razılığa gələn Tərəfin bu məqsəd üçün təyin etdiyi orqanlara konsulluq kanalları vasitəsilə göndərmək hüququna malikdir.

Hər bir Razılığa gələn Dövlət istisna hallarunu tələb etdikdə, eyni məqsəd üçün diplomatik kanallardan istifadə edə bilər.

Maddə 10

Sorğu edilən Dövlət etiraz etmədikdə, hazırkı Konvensiya aşağıdakılara mane olmur:

- a) xaricdə olan şəxslərə məhkəmə sənədlərini poçt vasitəsilə birbaşa göndərmək imkanı;
- b) Mənşə Dövlətin məhkəmə məmurlarının, rəsmilərinin və ya digər səlahiyyətli şəxslərinin məhkəmə sənədlərini sorğu edilən Dövlətin məhkəmə məmurları, rəsmiləri və ya digər səlahiyyətli şəxsləri vasitəsilə birbaşa təqdim etmək imkanı;
- c) məhkəmə icraatında maraqlı olan hər hansı şəxsin məhkəmə sənədlərini sorğu edilən Dövlətin məhkəmə məmurları, rəsmiləri və ya digər səlahiyyətli şəxsləri vasitəsilə birbaşa təqdim etmək imkanı.

Maddə 11

Hazırkı Konvensiya məhkəmə sənədlərinin təqdim edilməsi məqsədilə əvvəlki maddələrdə göstərilən kanallardan başqa, digər çatdırılma kanallarına və xüsusiylə onların müvafiq orqanları arasında birbaşa əlaqəyə yol verilməsi haqqında iki və ya daha çox Razılığa gələn Dövlətin razılığı gəlmələrinin qarşısını almır.

Maddə 12

Razılığa gələn Dövlətdən gələn məhkəmə sənədlərinin təqdim edilməsi ünvanlanan Dövlətin göstərdiyi xidmətlərlə bağlı rüsum və ya xərclərin ödənilməsinə və ya qarşılanmasına səbəb olmur.

Ərizəçi aşağıdakı hallarda xərcləri ödəyir və ya qarşılıyır:

- a) məhkəmə işçisinin və ya sorğu edilən Dövlətin qanunvericiliyinə əsasən səlahiyyətləndirilmiş şəxsin işə cəlb edilməsi;
- b) xüsusi təqdim edilmə üsulundan istifadə.

Maddə 13

Təqdim edilmə barədə sorğu hazırkı Konvensiyanın şərtlərinə uyğun olduqda, sorğu edilən Dövlət yalnız sorğunun icrasının onun suverenliyinə və ya təhlükəsizliyinə xələl gətirəcəyini hesab etdiyi təqdirdə, onun icrasından imtina edə bilər.

O, yalnız öz daxili qanununa əsasən işin predmeti üzrə müstəsna yurisdiksiya iddia etməsi və ya ərizənin səbəb olduğu tədbirə onun daxili qanunvericiliyinin icazə verməməsi əsasında icradan imtina edə bilməz.

İmtina olunan halda, Mərkəzi Orqan dərhal ərizəçiyə məlumat verir və imtinanın səbəblərini bildirir.

Maddə 14

Məhkəmə sənədlərinin təqdim edilmə üçün göndərilməsi ilə əlaqədar yarana biləcək çətinliklər diplomatik kanallar vasitəsilə həll olunur.

Maddə 15

Məhkəməyə çağırış vərəqi və ya ona bərabər sənəd hazırkı Konvensiyanın müddəalarına əsasən təqdim edilmə məqsədilə xaricə göndərilməli olduqda və cavabdeh gəlmədikdə, aşağıdakı hallar müəyyən edilənə kimi qərarın çıxarılması təxirə salır:

a) sənəd yerli tədbirlər üzrə öz ərazisi daxilində olan şəxslərə sənədlərin təqdim edilməsi üçün ünvanlanan Dövlətin daxili qanunvericiliyində nəzərdə tutulan üsulla təqdim edilmişdir, və ya sənəd bu Konvensiyada göstərilən digər üsulla cavabdehə və ya onun yaşadığı yerə həqiqətən çatdırılmışdır, və bu halların hər birində təqdim edilmə və ya çatdırılma cavabdehin özünü müdafiə edə bilməsi üçün kifayət qədər vaxt verilməklə həyata keçirilmişdir.

Hər bir Razılığa gələn Dövlət bəyan edə bilər ki, bu maddənin birinci bəndinin müddəalarına baxmayaraq hakim hətta təqdim edilmə və ya çatdırılma şəhadətnaməsi alınmadan bütün aşağıdakı şərtlərin yerinə yetiriləcəyi hallarda qərar çıxarmaq hüququna malikdir:

- a) sənəd hazırkı Konvensiyada göstərilən üsullardan biri ilə göndərilmişdir;
- b) sənədin göndərilməsindən sonra konkret işdə hakim tərəfindən ağlabatan sayılan, altı aydan az olmayan müddət keçmişdir;
- c) ünvanlanan Dövlətin səlahiyyətli orqanları vasitəsilə alınması üçün bütün tutarlı səylər görülməsinə baxmayaraq, heç bir növ şəhadətnamə alınmamışdır.

Əvvəlki bəndlərin müddəaları təcili halda hakimin hər hansı müvəqqəti və ya qoruyucu tədbirlərin görülməsinə dair qərar verməsinə mane olmur.

Maddə 16

Məhkəməyə çağırış vərəqi və ya ona bərabər sənəd hazırkı Konvensiyanın müddəalarına əsasən təqdim edilmə məqsədilə xaricə göndərilməli olduqda və məhkəməyə gəlməyən cavabdehə qarşı qərar çıxarıldıqda, aşağıdakı şərtlər yerinə yetirilərsə, hakim cavabdehi qərardan şikayət vermək müddətinin bitməsinin nəticələrindən azad etmək səlahiyyətinə malikdir:

a) cavabdehin öz təqsiri olmadan sənəd haqqında müdafiə olunmaq üçün kifayət edəcək vaxtda məlumatı yox idi və ya çıxarılan qərardan şikayət vermək üçün kifayət edəcək vaxtda məlumatı yox idi; və

b) cavabdeh özünü müdafiə etmək üçün əsaslı dəlillərini təqdim etmişdir.

Müddətin bərpası haqqında vəsatət, cavabdeh qərar haqqında məlumat alandan sonra yalnız ağlabatan müddət ərzində verilə bilər.

Hər bir Razılığa gələn Dövlət bəyan edə bilər ki, bəyanatda göstərilən müddətin bitməsindən sonra edilən vəsatətə baxılmayacaqdır, lakin hər bir halda bu müddət qərarın çıxarıldığı tarixdən sonra bir ildən az olmur.

Bu maddə şəxslərin statusu və ya hüquq qabiliyyətinə dair qərarlara tətbiq olunmur.

FƏSİL II - Qeyri-məhkəmə sənədləri

Maddə 17

Razılığa gələn Dövlətin orqanları və məhkəmə məmurları tərəfindən tərtib olunan qeyri-məhkəmə sənədləri hazırkı Konvensiyanın nəzərdə tutduğu üsullarla və müddəalara əsasən digər Razılığa gələn Dövlətdə təqdim edilməsi üçün göndərilə bilər.

FƏSİL III - Ümumi müddəalar

Maddə 18

Hər bir Razılığa gələn Dövlət Mərkəzi Orqandan əlavə digər səlahiyyətli orqanlar təyin edə bilər və onların səlahiyyətinin əhatə dairəsini müəyyən edir. Lakin ərizəçi bütün hallarda sorğunu Mərkəzi Orqana ünvanlamaq hüququna malikdir. Federativ Dövlətlər birdən çox Mərkəzi Orqan təyin etmək hüququna malikdirlər.

Maddə 19

Hazırkı Konvensiya əvvəlki maddələrdə göstərilən göndərmə üsullarından başqa, Razılığa gələn Dövlətin daxili qanunvericiliyi icazə verdiyi çərçivədə xaricdən gələn sənədlərin öz ərazisində təqdim edilməsi üsullarının qarşısını almır.

Maddə 20

Hazırkı Konvensiya iki və ya daha çox Razılığa gələn Dövlətlər arasında aşağıdakıların tətbiq olunmaması haqqında razılığa gəlmələrinin qarşısını almır:

- a) 3-cü maddənin ikinci bəndinin tələb etdiyi kimi göndərilən sənədlərin dublikat surətlərinin təqdim edilməsi zərurəti;
- b) 5-ci maddənin üçüncü bəndinin və 7-ci maddənin dillə bağlı tələbləri;
- c) 5-ci maddənin dördüncü bəndinin müddəaları;
- d) 12-ci maddənin ikinci bəndinin müddəaları.

Maddə 21

Hər bir Razılığa gələn Dövlət özünün ratifikasiya və ya qoşulma sənədinin saxlanması üçün təqdim etdiyi zaman və ya daha sonrakı tarixdə Niderlandın Xarici İşlər Nazirliyinə aşağıdakılardan barədə məlumat verir:

- a) 2-ci və 18-ci maddələrə əsasən orqanların təyin edilməsi;
  - b) 6-ci maddəyə əsasən şəhadətnamənin doldurulması üzrə səlahiyyətləndirilmiş orqanın təyin edilməsi;
  - c) 9-cu maddəyə əsasən konsulluq kanalları ilə göndərilən sənədlərin qəbul edilməsi üzrə səlahiyyətləndirilmiş orqanın təyin edilməsi.
- Həmçinin hər bir Razılığa gələn Dövlət müvafiq hallarda Nazirliyə məlumat verir:
- a) 8-ci və 10-cu maddələrdə nəzərdə tutulan göndərmə üsullarından istifadəyə qarşı etiraz;
  - b) 15-ci maddənin ikinci bəndi və 16-ci maddənin üçüncü bəndinə əsasən edilən bəyanatlar;
  - c) yuxarıdakı təyinatlar, etirazlar və bəyanatlara edilən bütün düzəlişlər.

Maddə 22

Hazırkı Konvensiyانın Tərəfləri, həmçinin 1905-ci il 17 iyul və 1954-cü il 1 mart tarixlərində Haaqa şəhərində imzalanmış Mülki Prosedur haqqında bir, yaxud hər iki Konvensiyانın da Tərəfləri olduqda, onlar arasında bu Konvensiya əvvəlki Konvensiyaların 1-7-ci maddələrini əvəz edir.

Maddə 23

Hazırkı Konvensiya 1905-ci il 17 iyul tarixində Haaqa şəhərində imzalanmış Mülki Prosedur haqqında Konvensiyانın 23-cü maddəsinin və ya 1954-cü il 1 mart tarixində Haaqa şəhərində imzalanmış Mülki Prosedur haqqında Konvensiyانın 24-cü maddəsinin tətbiqinə təsir etmir. Lakin bu maddələr yalnız bu Konvensiyalarda göstərilən əlaqə üsulları ilə eyni üsullar istifadə olunduqda tətbiq edilir.

Maddə 24

Tərəflər əksi barədə razılaşmadığı təqdirdə, 1905-ci il və 1954-cü il tarixli Konvensiyaların Tərəfləri arasında bağlanılan əlavə razılaşmalar hazırkı Konvensiyaya da bərabər şəkildə tətbiq oluna bilən hesab edilir.

Maddə 25

22-ci və 24-cü maddələrin müddəalarına xələl gətirmədən, hazırkı Konvensiya bu Konvensiyانın tənzimlədiyi məsələlər üzrə müddəaları ehtiva edən Razılığa gələn Dövlətlərin Tərəf olduğu və ya olacaqı Konvensiyalar ilə ziddiyət təşkil etmir.

Maddə 26

Hazırkı Konvensiya Xüsusi Beynəlxalq Hüquq üzrə Haaqa Konfransının Onuncu Sessiyasında təmsil olunan Dövlətlər tərəfindən imzalanmaq üçün açıqdır.

O ratifikasiya edilir və ratifikasiya sənədləri saxlanması üçün Niderlandın Xarici İşlər Nazirliyinə təqdim olunur.

Maddə 27

Hazırkı Konvensiya 26-cı maddənin ikinci bəndində istinad olunan üçüncü ratifikasiya sənədinin saxlanması üçün təqdim olunduğu tarixdən sonra altmışinci gün qüvvəyə minir.

Sonradan ratifikasiya edən hər bir imzalayan Dövlət üçün Konvensiya onun ratifikasiya sənədinin təqdim olunmasından sonra altmışinci gün qüvvəyə minir.

Maddə 28

Beynəlxalq Xüsusi Hüquq üzrə Haaqa Konfransının Onuncu Sessiyasında təmsil olunmayan hər hansı Dövlət hazırlı Konvensiya 27-ci maddənin birinci hissəsinə əsasən qüvvəyə mindikdən sonra ona qoşula bilər. Qoşulma sənədi saxlanması üçün Niderlandın Xarici İşlər Nazirliyinə təqdim olunur.

Belə Dövlət üçün Konvensiya həmin sənəd saxlanması üçün təqdim olunmazdan əvvəl Konvensiyani ratifikasiya edən bir Dövlət tərəfindən etiraz bildirilmədiyi halda qüvvəyə minir, o şərtlə ki, Niderlandın Xarici İşlər Nazirliyi həmin dövləti qoşulma haqqında məlumatlandırdıqdan sonra altı ay müddətində adıçəkilən Nazirlik bu kimi etiraz haqqında məlumatlandırılsın.

Hər hansı belə etiraz olmadıqda, Konvensiya əvvəlki hissədə sadalanan müddətlərin sonucusu bitən aydan sonrakı ayın ilk günü qoşulan dövlət üçün qüvvəyə minir.

Maddə 29

Hər hansı Dövlət imzalama, ratifikasiya və ya qoşulma zamanı bəyan edə bilər ki, hazırlı Konvensiya beynəlxalq münasibətlərinə görə onun məsuliyyət daşıdığı bütün ərazilərə, yaxud onlardan biri və ya daha çoxuna tətbiq edilə bilər. Belə bəyanat müvafiq Dövlət üçün Konvensiyanın qüvvəyə mindiyi tarixdə qüvvəyə minir. Ondan sonra belə tətbiqetmə barədə bildiriş Niderlandın Xarici İşlər Nazirliyinə bildirilir.

Qeyd olunan ərazilər üçün Konvensiya əvvəlki bənddə göstərilən bildiriş verilən tarixdən sonra altmışinci gün qüvvəyə minir.

Maddə 30

Hazırkı Konvensiya 27-ci maddənin birinci bəndinə əsasən qüvvəyə mindiyi tarixdən 5 il müddətində qüvvədə qalır, o cümlədən daha sonra onu ratifikasiya edən və ya ona qoşulan Dövlətlər üçün.

Ləğvetmə olmadıqda o, hər beş ildən bir dinməz razılıqla beş il müddətinə uzadılır.

Hər hansı ləğvetmə barədə məlumat müvafiq beşillik müddətin bitməsindən ən azı altı ay əvvəl Niderlandın Xarici İşlər Nazirliyinə verilir.

Ləğvetmə Konvensiyanın tətbiq olunduğu ərazilərin bir hissəsi ilə məhdudlaşdırıla bilər.

Ləğvetmə yalnız onun haqqında məlumat verən Dövlətə münasibətdə qüvvədə olur. Digər Razılığa gələn Dövlətlər üçün Konvensiya qüvvədə qalır.

Maddə 31

Niderlandın Xarici İşlər Nazirliyi 26-ci maddədə qeyd olunan və 28-ci maddəyə əsasən Konvensiyaya qoşulan Dövlətlərə aşağıdakılardır:

- a) 26-ci maddədə istinad olunan imzalamalar və ratifikasiyalar;
- b) 27-ci maddənin birinci bəndinə əsasən hazırlı Konvensiyanın qüvvəyə mindiyi tarix;
- c) 28-ci maddədə istinad olunan qoşulmalar və onların qüvvəyə mindiyi tarixlər;
- d) 29-cu maddədə istinad olunan uzadılmalar və onların qüvvəyə mindiyi tarixlər;
- e) 21-ci maddədə istinad olunan təyinatlar, etirazlar və bəyanatlar;
- f) 30-cu maddənin üçüncü bəndində istinad olunan ləğvetmələr.

Qeyd olunanların təsdiqi olaraq müvafiq qaydada səlahiyyətləndirilmiş aşağıda imza atanlar hazırlı Konvensiyani imzaladılar.

1965-ci il 15 noyabr tarixində Haaqa şəhərində ingilis və fransız dillərində, hər iki mətn bərabər autentik olmaqla, bir nüsxədə imzalanmışdır, həmin nüsxə Niderland Hökumətinin arxivində saxlanır və onun təsdiqlənmiş surəti Beynəlxalq Xüsusi Hüquq üzrə Haaqa Konfransının Onuncu Sessiyasında təmsil olunan hər bir Dövlətə diplomatik kanallar vasitəsilə göndərilir.

Məhkəmə və qeyri-məhkəmə sənədlərinin xaricdə təqdim edilməsi barədə

SORĞU

1965-ci il 15 noyabr tarixində Haaqada imzalanmış Mülki və ya ticarət işləri üzrə məhkəmə və qeyri-məhkəmə sənədlərinin xaricdə təqdim edilməsi haqqında

KONVENTSIYA

Ərizəçinin adı və ünvanı	Sorğu edilən orqanın ünvanı
--------------------------	--------------------------------

Aşağıda imza atan ərizəçi aşağıda sadalanan sənədləri iki nüsxədə göndərməyi özünə şərəf bilir və yuxarıda adıçəkilən Konvensiyanın 5-ci maddəsinə əsasən qeyd edilən bir nüsxəsini aşağıdakı ünvan üzrə təqdim olunmasını xahiş edir:

Ad və ünvan

	a) Konvensiyanın 5-ci maddəsinin birinci hissəsinin "a" bəndinə əsasən*
	b) aşağıdakı xüsusi üsulla (5-ci maddənin birinci hissəsinin "b" bəndi)*

	c) alıcı könüllü şəkildə sənədləri qəbul etməyə razı olan halda çatdırılma yolu ilə (5-ci maddənin ikinci hissəsi)*
--	---

Sənədlərin bir nüsxəsini və ona əlavəni* tələb edən orqana geri qaytarmaq və ya geri qaytarılmasını təmin etmək xahiş olunur - sənədin arxasında nümunəyə əsasən təqdimat haqqında təsdiq ilə birgə. Sənədlərin siyahısı

--

ŞƏHADƏTNAMƏ

Aşağıda imza edən orqan yuxanda adıçəkilən Konvensiyانın 6-ci maddəsinə əsasən, 1. sənəd təqdim edilmişdir*:

Tarix	
Yer, küçə, nömrə	

5-ci maddədə göstərilmiş aşağıdakı üsullardan biri ilə təqdim olunmuşdur:

	a) 5-ci maddənin birinci hissəsinin "a" bəndinin müddəalarına uyğun olaraq*
	b) aşağıdakı xüsusi üsulla*:
	c) könüllü şəkildə sənədləri qəbul etməyə razı olan şəxsə çatdırılma yolu ilə*

Sorğuda qeyd olunan sənədlər çatdırılmışdır:

Şəxsin şəxsiyyəti və təsviri:	
Məktubun ünvanlandığı şəxslə münasibət (ailə, iş və ya digər):	

2) sənədlər aşağıdakı səbəblərdən təqdim olunmamışdır:*

Qeyd edilən Konvensiyانın 12-ci maddəsinin ikinci hissəsinə əsasən tələb edən orqandan əlavədə qeyd edilən xərclərin ödənilməsi və ya geri qaytarılması xahiş olunur*

Qoşmalar

Qaytarılan sənədlər	
Müvafiq hallarda sənədlərin təqdim edilməsini təsdiq edən hallarda	

* Uyğun olan seçilməklə

İcra olunub:	İmza və (və ya) möhür:
Tarix:	

XƏBƏRDARLIQ

Ünvanlanan şəxsin şəxsiyyəti və ünvanı

VACİB

Qoşulan sənəd hüquqi xarakterlidir və sizin hüquq və vəzifələrinizə təsir edə bilər. “Təqdim olunacaq sənədin xülasəsi” onun xarakteri və məqsədi haqqında sizə qısa məlumat verəcəkdir. Lakin sənədin özünü diqqətlə oxumalısınız. Hüquqi məsləhət almaq zərurəti yarana bilər.

Əgər maddi imkanlarınız yeterli deyildirsə, yaşadığınız ölkədə və ya sənədin çıxarıldığı ölkədə hüquqi yardım və ya məsləhət almaq imkanı barədə məlumat əldə etməlisiniz.

Hüquqi yardım və ya məsləhət almaq imkanı barədə suallar buraya ünvanlama bilər:

--

Tövsiyə olunur ki, bildirişdəki standart şərtlər ingilis və fransız dillərində və müvafiq olduqda, həmçinin sənədin hazırlanlığı Dövlətin rəsmi dilində və ya rəsmi dillərində birində yazılışın. Boşluqlar sənədin göndəriləcəyi Dövlətin dilində və ya ingilis, yaxud fransız dillərində doldurula bilər.

TƏQDİM OLUNACAQ SƏNƏDİN ƏSAS MƏZMUNU

1965-ci il 15 noyabr tarixində Haaqada imzalanmış Mülki və ya ticarət işləri üzrə məhkəmə və qeyri-məhkəmə sənədlərinin xaricdə təqdim edilməsi haqqında

KONVENSİYA (5-ci maddə, dördüncü hissə)

Sorğu edən orqanların adı və ünvanı:	
--------------------------------------	--

Təriflərin xüsusiyyətləri: * 	
-------------------------------------	--

* uyğun olduqda, sənədin təqdim edilməsində maraqlı olan şəxsin şəxsiyyətini təsdiq edən sənədi və ünvanı.

MƏHKƏMƏ SƏNƏDİ**

Sənədin xarakteri və məqsədi:	
Məhkəmə araşdırmasının xarakter və predmeti, müvafiq olduqda isə mübahisədə olan məbləğ:	
Məhkəməyə gəlisin tarixi və yeri**:	
Qərarı qəbul edən məhkəmə**:	
Qərarın qəbul olunma tarixi**:	
Sənəddə göstərilən son müddətlər**:	
Sənədin xarakteri və məqsədi**:	

** uyğun olan seçilməklə

QEYRİ-MƏHKƏMƏ SƏNƏDİ**

Sənədin xarakteri və məqsədi:	
-------------------------------	--

Sənəddə göstərilən son müddətlər**:	
-------------------------------------	--

** uyğun olan seçilməklə

Layihə

“Mülki və ya ticarət işləri üzrə məhkəmə və qeyri-məhkəmə sənədlərinin xaricdə təqdim edilməsi haqqında” 1965-ci il 15 noyabr tarixli Konvensiyaya dair Azərbaycan Respublikasının

BƏYANATLARI

“Mülki və ya ticarət işləri üzrə məhkəmə və qeyri-məhkəmə sənədlərinin xaricdə təqdim edilməsi haqqında” 1965-ci il 15 noyabr tarixli Konvensiyanın 21-ci maddəsinə (bundan sonra - Konvensiya) uyğun olaraq Azərbaycan Respublikası Niderland Krallığının Xarici İşlər Nazirliyinə aşağıdakılardar barədə məlumat verir:

1. Konvensiyanın 2-ci maddəsinin məqsədləri üçün Azərbaycan Respublikasının mərkəzi orqanı, habelə Konvensiyanın 9-cu maddəsinə uyğun olaraq konsulluq vasitəsilə ötürürlən sənədləri qəbul etmək səlahiyyəti olan orqan kimi Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi təyin edilmişdir.

Ünvan:

Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi

AZ1073, Bakı şəhəri, İnşaatçılar prospekti, 1 Azərbaycan Respublikası

Telefon: (+99412) 510-10-01, 537-05-54

Faks: (+99412) 538-08-57

Elektron poçt ünvanı: contact@justice.gov.az, intemational@justice.gov.az

Rəsmi internet səhifəsi: www.justice.gov.az

2. Konvensiyanın 3-cü maddəsinə uyğun olaraq hüquqi yardım haqqında sorğunu Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə əsasən öz səlahiyyətləri çərçivəsində aşağıdakı orqanlar edirlər:

- Azərbaycan Respublikasının məhkəmələri;
- Azərbaycan Respublikasının icra hakimiyyəti orqanları;
- Azərbaycan Respublikasının prokurorluq orqanları;
- vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyatı orqanları;
- notariat fəaliyyətini həyata keçirməyə səlahiyyəti olan notariuslar və digər vəzifəli şəxslər;
- qəyyumluq və himayəçilik orqanları;
- vəkillər.

3. Konvensiyanın 5-ci maddəsinin üçüncü hissəsinə əsasən Azərbaycan Respublikasının ərazisində təqdim olunmalı sənədlər yalnız Azərbaycan dilində tərtib edildikdə və ya Azərbaycan dilinə müvafiq qaydada təsdiq olunmuş tərcüməsi ilə müşayiət olunduqda qəbul edilir.

4. Arzu olunandır ki, Azərbaycan Respublikasına, Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidentinə və vitse prezidentlərinə, Azərbaycan Respublikasının Hökumətinə, Azərbaycan Respublikasının

Xarici İşlər Nazirliyinə təqdim olunması üçün nəzərdə tutulan sənədlər diplomatik qaydada, yəni verbal notaların ötürülməsi yolu ilə Azərbaycan Respublikasında akkreditə olunmuş diplomatik nümayəndəliklər vasitəsilə göndərilsin

5. Konvensiyanın 6-cı maddəsində nəzərdə tutulmuş sənədlərin təqdim olunmasının təsdiqi haqqında şəhadətnamə bilavasitə sənədlərin təqdim edilməsi ilə bağlı sorğunu icra edən Azərbaycan Respublikasının məhkəmələri tərəfindən doldurulur və təsdiq edilir.

6. Konvensiyanın 8-ci maddəsinə əsasən xarici dövlətlərin diplomatik və konsulluq agentləri yalnız təmsil etdikləri dövlətin vətəndaşlarına sənədlərin təqdim edilməsi hali istisna olmaqla, Azərbaycan Respublikasının ərazisində sənədlərin təqdim olunmasını həyata keçirmək hüququna malik deyillər.

7. Azərbaycan Respublikasında Konvensiyanın 10-cu maddəsində nəzərdə tutulmuş qaydada sənədlərin təqdim edilməsi yolverilməzdır.

8. Azərbaycan Respublikasının mövqeyi ondan ibarətdir ki, Konvensiyanın 12-ci maddəsinə əsasən iştirakçı dövlətdən daxil olan məhkəmə sənədlərinin təqdim edilməsi sorğu olunan dövlət tərəfindən göstərilən xidmətlərə görə rüsumların və ya xərclərin ödənilməsi və ya qarşılılanması üçün əsas ola bilməz. Lakin həmin maddənin ikinci bəndinin b) yarımbəndində qeyd olunan xüsusi təqdim edilmə üsulundan istifadə olunması ilə əlaqədar yaranan xərclər ərizəçi tərəfindən ödənilir.

9. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikasının məhkəmələri Konvensiyanın 15-ci maddəsinin ikinci hissəsinə əsasən qərar qəbul etmək hüququna malikdirlər.

10. Bu Konvensiyanın müddəaları münaqişənin nəticələri tamamilə aradan qaldırılana və Ermənistən Respublikası ilə Azərbaycan Respublikası arasında münasibətlər normallaşana qədər Azərbaycan Respublikası tərəfindən Ermənistən Respublikasına münasibətdə tətbiq edilməyəcəkdir.